RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

LAUSUNTO 1336003

Pvm/Datum/Date 9.9.2019

Dnro/Dnr/DNo 6260/00.00.01.00.02/2019

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite Maa- ja metsätalousvaliokunnan pyyntö asiantuntijalausunnon toimittamisesta asiassa U 73/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevista ehdotuksista

RUOKAVIRASTON ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Ruokavirasto on vastaanottanut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kutsun asiantuntijan kuulemisesta valiokunnassa ja pyynnön asiantuntijalausunnon antamisesta. Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi viitteessä mainitussa asiassa ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan seuraavan uudistuksen lopullinen säädössisältö on vielä toimeenpanon toteutuksen suunnittelun näkökulmasta monin oleellisin osin päättämättä, ja myös tietyin merkityksellisin osin tarkemmin määrittelemättä.

On erittäin tärkeää vihdoinkin toteuttaa tukijärjestelmien yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen. Sen onnistumista voidaan EU-säädöstason puitteissa, niin halutessamme, toteuttaa entistä painokkaammin kansallisella tasolla.

Hallinnollisen taakan pienentämiseksi esimerkiksi strategiasuunnitelma-asetusluonnos mahdollistaa suorien tukien tukioikeusjärjestelmästä luopumisen. Tämän tulee olla kansallinen tavoite, sillä järjestelmänä se on erittäin raskas niin viljelijälle kuin hallinnolle. Esimerkiksi vuonna 2018 kunnissa tehtiin tukioikeuksien omistuksen ja hallinnan siirtopäätöksiä yhteensä 21 489 kpl. Viljelijät saivat lisäksi kahden vuoden käyttämättömyyssäännön perusteella 1416 kpl tukioikeuksien varantoonvientipäätöstä, jotka koskivat yhteensä 3484 hehtaaria.

Maatalouspolitiikan uudistuksen yhtenä uutena osana on ympäristötiedon keruu ja raportointi. Tämän ns. pinta-alamonitoroinnin säädössisältö on suurelta osin päättämättä, mutta jo nyt on nähtävissä, että Suomen olosuhteissa sen toteuttaminen tulee olemaan erittäin haastavaa johtuen suurelta osin nykyisestä erittäin monimutkaisesta tukijärjestelmästä ja kuvaamisen kannalta haasteellisista sääolosuhteista. Järjestelmän käyttöönotto tulee olemaan pakollista. Toimeenpanolle asettaa isoja haasteita myös se, että kerättävää ympäristötietoa ei ole vielä määritetty: millaista tietoa, millä tarkkuudella ja missä muodossa raportoitavaa sen tulisi olla. Järjestelmää luotaessa tulisi kyetä varautumaan myös tuleviin tarpeisiin.

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

Laajamittainen satelliittiaineistojen käyttö pelkästään ympäristöindikaattoreiden seurannassa olisi melko tehotonta, joten tietoa olisi kustannustehokasta käyttää myös pinta-alaperusteisten tukien valvonnassa. Se edellyttää tukijärjestelmien radikaalia yksinkertaistamista nykyisestä. Mikäli tulevalla ohjelmakaudella tukiehdot jatkuvat nykyisen kaltaisina, suuri osa niistä ei ole monitoroinnilla todennettavissa. Koska komissio ei ole vielä antanut reunaehtoja monitoroinnista uudelle ohjelmakaudelle, sen käyttömahdollisuutta valvonnassa ei pystytä täysin arvioimaan.